

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2024. július 29.*

„Előzetes döntéshozatal – A megújuló energiaforrásból előállított energia használatának támogatása – 2009/28/EK irányelv – 17. és 18. cikk – 2018/2001/EK irányelv – 25., 29. és 30. cikk – Fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentési kritériumok – Az e kritériumoknak való megfelelés ellenőrzése – A közlekedésben használt bioüzemanyagok – Üzemanyag-előállítás közös feldolgozási eljárás szerint – Az említett fenntarthatósági kritériumoknak való megfelelés bizonyítéka – Tömegmérlegen alapuló módszer – Az ezen eljárással előállított üzemanyagok hidrogénezett növényi olaj-tartalmának (HVO) értékelésére szolgáló módszerek – C14 fizikai elemzést megkövetelő tagállami szabályozás – EUMSZ 34. cikk – Áruk szabad mozgása”

A C-624/22. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Conseil d'État (államtanács, Franciaország) a Bírósághoz 2022. szeptember 30-án érkezett, 2022. szeptember 30-i határozatával terjesztett elő

a **BP France SAS**

és

a **Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: K. Jürimäe tanácselnök, K. Lenaerts, a Bíróság elnöke, a harmadik tanács bírójaként eljárva, N. Piçarra, N. Jääskinen és M. Gavalec (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: N. Mundhenke tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2023. október 25-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: francia.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a BP France SAS képviselőjében M. Dantin és A. Kourti avocats, segítők: F. Bouheret, A. Comtesse York von Wartenberg és de J. Lopez, szakértői minőségben,
 - a francia kormány képviselőjében J.-L. Carré, V. Depenne, B. Fodda és M. Guiresse, meghatalmazotti minőségben,
 - a holland kormány képviselőjében M. K. Bulterman és A. Hanje, meghatalmazotti minőségben,
 - az osztrák kormány képviselőjében A. Posch, J. Schmoll, F. Koppensteiner és F. Werni, meghatalmazotti minőségben,
 - az Európai Bizottság képviselőjében B. De Meester és F. Thiran, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2024. január 11-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1513 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2015. L 239., 1. o.) módosított, a megújuló energiaforrásból előállított energia felhasználásának támogatásáról, valamint a 2001/77/EK és a 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. április 23-i 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2009. L 140., 16. o.; a továbbiakban: 2009/28 irányelv) 17. és 18. cikkének, a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2018. L 328., 82. o.) 25., 29. és 30. cikke, valamint az EUMSZ 34. cikk értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a BP France SAS és a ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique (gazdasági, pénzügyi, ipari és digitális szuverenitás minisztérium, Franciaország,) között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya a ministre délégué des comptes publics (az államháztartásért felelős megbízott miniszter, Franciaország) által a bioüzemanyagok bekeverésére kivetett ösztönző adóról (TIRIB) szóló, 2020. augusztus 18-i körlevelének (a továbbiakban: vitatott körlevél) jogszerűsége, amely a C14 laboratóriumban történő fizikai elemzését írja elő a közös feldolgozási eljárással előállított benzin vagy gázolaj tényleges hidrogénezett növényi olaj (a továbbiakban: HVO) tartalmának megállapítása érdekében.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2009/28 irányelv

- 3 A 2009/28 irányelvet 2021. július 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezte és felváltotta a 2018/2001 irányelv. A 2009/28 irányelv 2. cikke második bekezdésének i) pontja a következő fogalommeghatározást tartalmazta:

„[...]

i) »Bioüzemanyagok«: a biomasszából előállított folyékony vagy gáz halmazállapotú, a közlekedésben használt üzemanyagok.”

- 4 Ezen irányelvnek „A megújuló energiaforrásokból előállított energia felhasználására vonatkozó összesített kötelező nemzeti célértékek és intézkedések” című 3. cikke (1)–(4) bekezdése kimondta:

„A tagállamok biztosítják, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított energiának a közlekedés valamennyi formájában felhasznált részaránya 2020-ban legalább az egyes tagállamokban közlekedési célra felhasznált végső energiafogyasztás 10%-a legyen.

[...]”

- 5 Az említett irányelvnek „A bioüzemanyagokra és a folyékony bio-energiahordozókra vonatkozó fenntarthatósági kritériumok” című 17. cikke (1) bekezdése ekképp rendelkezett:

„1. Tekintet nélkül arra, hogy a nyersanyagokat a[Európai] Közösség területén belül vagy kívül termesztették-e, a bioüzemanyagokat és a folyékony bio-energiahordozókat az a), b) és c) pontban említett célokra csak abban az esetben lehet figyelembe venni, ha azok teljesítik a (2)–(5) bekezdésben meghatározott fenntarthatósági kritériumokat:

a) az ezen irányelvben a nemzeti célkitűzések tekintetében meghatározott követelmények teljesítésének mérése;

b) a megújuló energiák tekintetében fennálló kötelezettségek teljesítésének mérése;

c) a bioüzemanyagok és folyékony bio-energiahordozók fogyasztásáért adható pénzügyi támogatásra való jogosultság megállapítása.

[...]”

- 6 E 17. cikk (2)–(5) bekezdése határozta meg a bioüzemanyagok és folyékony bio-energiahordozók termelésére vonatkozó fenntarthatósági kritériumokat.

7 Az említett irányelv 17. cikkének (8) bekezdése előírta:

„Az e cikknek megfelelően előállított bioüzemanyagoknak és folyékony bio-energiáhozordozóknak az (1) bekezdés a), b) és c) pontjában említett célokra való figyelembevételét a tagállamok más fenntarthatósági indokok alapján nem utasíthatják el.”

8 A 2009/28 irányelvnek „A bioüzemanyagokra és egyéb a bio-energiáhozordozókra vonatkozó fenntarthatósági kritériumoknak való megfelelés ellenőrzése” című 18. cikke előírta:

„(1) Amennyiben a bioüzemanyagokat és a folyékony bio-energiáhozordozókat figyelembe veszik a 17. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában említett célokra, a tagállamoknak elő kell írniuk a gazdasági szereplők számára annak bizonyítását, hogy a 17. cikk (2)–(5) bekezdésében meghatározott fenntarthatósági kritériumok teljesültek. Ebből a célból a gazdasági szereplők számára tömegmérleg-rendszer alkalmazását kell előírni, amely:

- a) megengedi az eltérő fenntarthatósági jellemzőkkel rendelkező nyersanyagszállítmányok vagy bioüzemanyagok összekeverését;
- b) előírja, hogy a fenntarthatósági jellemzőkkel kapcsolatos információk és az a) pontban említett szállítmányok mérete a keverékhez rendelve megmaradjon [helyesen: hogy az a) pontban említett szállítmányok fenntarthatósági jellemzőivel és méretével kapcsolatos információk a keverékhez rendelve megmaradjanak];
- c) biztosítja, hogy a keverékből kivett minden szállítmány összege azonos fenntarthatósági jellemzőkkel kerüljön leírásra és ugyanolyan mennyiségben, mint a keverékhez adott összes szállítmány összege.

[...]

(3) A tagállamok intézkedéseket hoznak annak biztosítására, hogy a gazdasági szereplők megbízható információkat nyújtsanak be, és hogy kérésre bocsássák a többi tagállam rendelkezésére az információk előállításához felhasznált adatokat. A tagállamok előírják a gazdasági szereplők számára, hogy az általuk benyújtott információk tekintetében biztosítsanak megfelelő független auditot, és mellékeljék az audit elvégzésével kapcsolatos bizonyítékokat. Az audit során meg kell vizsgálni, hogy a gazdasági szereplők által használt rendszerek a pontosság, a megbízhatóság és a csalásbiztonság tekintetében megfelelnek-e az előírásoknak. Értékelni kell továbbá a mintavétel gyakoriságát és módszerét és az adatok megbízhatóságát.

Az első albekezdésében említett információk magukban foglalják különösen a 17. cikk (2)–(5) bekezdésében említett fenntarthatósági kritériumoknak való megfelelésre, a talaj, a víz és a levegő védelme, a degradálódott földterületek helyreállítása, a vízhiánnyal küzdő területeken a túlzott vízfogyasztás elkerülése érdekében fogantatosított intézkedésekre, továbbá a 17. cikk (7) bekezdésének második albekezdésében említett elemek figyelembevétele érdekében fogantatosított intézkedésekre vonatkozó megfelelő és lényeges információkat.

[...]

(4) A Közösség törekszik arra, hogy harmadik országokkal olyan két- vagy többoldalú megállapodásokat kössön, amelyek a fenntarthatósági kritériumokra vonatkozóan az ezen irányelvben foglaltaknak megfelelő rendelkezéseket tartalmaznak. Amennyiben a Közösség olyan

megállapodásokat kötött, amelyek a 17. cikk (2)–(5) bekezdésében megállapított fenntarthatósági kritériumok hatálya alá tartozó kérdésekre vonatkozó rendelkezéseket tartalmaznak, a Bizottság dönthet úgy, hogy ezek a megállapodások bizonyítják, hogy az említett országokban termelt nyersanyagokból előállított bioüzemanyagok és folyékony bio-energiahordozók megfelelnek a szóban forgó fenntarthatósági kritériumoknak. Amennyiben a Közösség olyan megállapodásokat kötött, amelyek a 17. cikk (2)–(5) bekezdésében megállapított fenntarthatósági kritériumok hatálya alá tartozó kérdésekre vonatkozó rendelkezéseket tartalmaznak, a [z Európai] Bizottság dönthet úgy, hogy ezek a megállapodások bizonyítják, hogy az említett országokban termelt nyersanyagokból előállított bioüzemanyagok és folyékony bio-energiahordozók megfelelnek a szóban forgó fenntarthatósági kritériumoknak. [...]

A Bizottság megállapíthatja, hogy a biomasszatermékek előállítására vonatkozó szabványokat megállapító önkéntes nemzeti vagy nemzetközi rendszerek pontos adatokkal szolgálnak a 17. cikk (2) bekezdésének céljait illetően, és/vagy hogy e rendszerek használatával igazolható, hogy a bioüzemanyagok vagy a folyékony bio-energiahordozók szállítmányai megfelelnek a 17. cikk (3) (4) és (5) bekezdésében meghatározott fenntarthatósági kritériumoknak, és/vagy hogy szándékosan nem módosítottak úgy anyagokat vagy nem váltak meg tőlük azért, hogy a szállítmány vagy annak egy része a IX. melléklet hatálya alá tartozzon. [...]

[...]

(5) A Bizottság a (4) bekezdés alapján csak akkor fogad el határozatot, ha a szóban forgó megállapodás vagy rendszer megfelel a megbízhatóság, az átláthatóság és a független audit tekintetében támasztott megfelelő normáknak. [...]

A (4) bekezdésben említett önkéntes rendszerek (a továbbiakban: önkéntes rendszerek) rendszeresen, évente legalább egyszer közzéteszik a független auditot végző tanúsító szervek jegyzékét, feltüntetve, hogy az egyes tanúsító szerveket mely szervezet vagy nemzeti hatóság ismerte el, illetve hogy azok mely szervezet vagy nemzeti hatóság ellenőrzése alatt állnak.

Elsősorban a csalás megelőzése érdekében a Bizottság kockázatértékelés, illetve az e cikk (6) bekezdésének második albekezdésében említett jelentések alapján pontosan meghatározhatja a független auditra vonatkozó előírásokat, és ezen előírások alkalmazását kötelezővé teheti valamennyi önkéntes rendszer vonatkozásában. Ezt a 25. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban elfogadott végrehajtási jogi aktusok révén kell megvalósítani. Ezekben a végrehajtási jogi aktusokban a Bizottság meghatározza, hogy az önkéntes rendszereknek milyen határidőn belül kell az előírásokat végrehajtaniuk. A Bizottság hatályon kívül helyezheti az önkéntes rendszerek elismerésére vonatkozóan hozott határozatokat, amennyiben a szóban forgó önkéntes rendszerek az előírt határidőn belül nem teljesítik ezeket az előírásokat.

[...]

(7) Ha egy gazdasági szereplő az e cikk (4) bekezdése alapján hozott határozat tárgyát képező megállapodásnak vagy rendszernek megfelelően nyert bizonyítékokat vagy adatokat ajánl fel, a határozat által érintett mértékben a tagállam nem kötelezi az adatszolgáltatót arra, hogy további bizonyítékokkal támassza alá a 17. cikk (2)–(5) bekezdésében meghatározott fenntarthatósági kritériumoknak való megfelelést, sem pedig arra, hogy információkat szolgáltatson az e cikk (3) bekezdésének második albekezdésében említett intézkedésekről.

[...]

A 2018/2001 irányelv

9 A 2018/2001 irányelv (94), (107), (110) és (126) preambulumbekkezdése értelmében:

„(94) A bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és biomasszából előállított üzemanyagok előállításának mindig fenntartható módon kell történnie. Az ezen irányelvben meghatározott [európai] uniós célkitűzésnek való megfelelés céljára használt, illetve a támogatási rendszerek által támogatott bioüzemanyagokkal, folyékony bio-energiahordozókkal és biomasszából előállított üzemanyagokkal kapcsolatban meg kell követelni a fenntarthatósági és az üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumok betartását. A bioüzemanyagokra és a folyékony bio-energiahordozókra vonatkozó ezen kritériumok harmonizációja elengedhetetlen az [EUMSZ] 194. cikke (1) bekezdésében meghatározott energiapolitikai célkitűzések eléréséhez. E harmonizáció biztosítja a belső energiapiac működését, ezzel pedig – különösen a tagállamok arra vonatkozó kötelezettsége tekintetében, hogy fenntarthatósági okok miatt nem utasíthatják vissza az ezen irányelvvel összhangban előállított bioüzemanyagok és folyékony bio-energiahordozók figyelembevételét – előmozdítja a tagállamok között a követelményeknek megfelelő bioüzemanyagokkal és folyékony bio-energiahordozókkal folytatott kereskedelmet. Nem akadályozható meg azon pozitív hatások érvényesülése, amelyek az említett kritériumok harmonizációjából származnak a belső energiapiac zökkenőmentes működése és az Unióban folytatott verseny torzulásának megelőzése tekintetében. A biomasszából előállított üzemanyagok vonatkozásában lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy további fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumokat állapítsanak meg.

[...]

(107) Az uniós fenntarthatósági kritériumok gyakorlati alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatok alapján helyénvaló megerősíteni az önkéntes nemzetközi és nemzeti tanúsítási rendszerek szerepét abban, hogy a fenntarthatósági kritériumoknak való megfelelés ellenőrzése harmonizált módon történjen.

(108) Az Uniónak érdekében áll, hogy előmozdítsa a fenntartható bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és biomasszából előállított üzemanyagok előállítására vonatkozó normákat megállapító és azok betartását igazoló önkéntes nemzetközi és nemzeti rendszereket. Ezért rendelkezni kell az ilyen megállapodások és rendszerek megbízható bizonyítékot és adatokat szolgáltató voltaival kapcsolatos határozat hozataláról, feltéve hogy a megbízhatóság, átláthatóság és független audit megfelelő követelményeit teljesítik. Annak biztosítása érdekében, hogy a fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumok betartásának ellenőrzése megbízható és harmonizált módon történjen, és különösen a csalások megelőzése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy részletes végrehajtási szabályokat fogadjon el az önkéntes rendszerekre vonatkozóan, ideértve a megbízhatóság, az átláthatóság és a független audit megfelelő követelményeit is.

- (109) Az önkéntes rendszereknek egyre fontosabb szerep jut abban, hogy a bioüzemanyagokra, folyékony bio-energiáhozozókra és biomasszából előállított üzemanyagokra vonatkozó fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumok betartása tekintetében bizonyítékot szolgáltatassanak. Ezért helyénvaló, ha a Bizottság előírja az önkéntes rendszerek számára – ideértve a Bizottság által már elismert rendszereket is – a tevékenységükről való rendszeres jelentéstételt. E jelentéseket az átláthatóság növelése és a Bizottság általi felügyelet javítása érdekében közzé kell tenni. Emellett ezek a jelentések ellátnák a Bizottságot az ahhoz szükséges információkkal, hogy jelentést készítsen az önkéntes rendszerek működéséről a legjobb gyakorlatok azonosítása, valamint adott esetben a legjobb gyakorlatok további előmozdítására irányuló javaslat benyújtása céljából.
- (110) A belső piac működésének megkönnyítése érdekében a bioüzemanyagokra, folyékony bio-energiáhozozókra és a biomasszára vonatkozó fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumok betartására vonatkozó, a Bizottság által elismert rendszernek megfelelően szolgáltatott bizonyítékokat valamennyi tagállamban el kell fogadni. A tagállamoknak azáltal kell hozzájárulniuk az önkéntes rendszerek tanúsítására vonatkozó elvek helyes alkalmazásához, hogy felügyelik a nemzeti akkreditációs testület által akkreditált tanúsító szervek működését, és a releváns észrevételekről tájékoztatják az önkéntes rendszereket.

[...]

- (126) Ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek módosítása vagy kiegészítése érdekében a Bizottságot kell felhatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el [...] a fosszilis üzemanyagokkal együtt feldolgozott biomasszából származó bioüzemanyag és közlekedési célú biogáz részarányának megállapítására szolgáló módszertan meghatározására vonatkozóan és a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó, közlekedési célú üzemanyagok és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagok használatával az üvegházhatású gázok kibocsátásában elért megtakarítás értékelésére szolgáló módszertan meghatározására vonatkozóan, annak biztosítása érdekében, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátásában elért megtakarítást csak egyszer számítsák be; [...]

- 10 Ezen irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikkének második bekezdése ekképp rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[...]

33. »bioüzemanyagok«: a biomasszából előállított folyékony halmazállapotú, a közlekedésben használt üzemanyagok;

[...]

- 11 Az említett irányelvnek „A megújuló energia használatának elterjesztése a közlekedésben” című 25. cikkének (1) bekezdése előírja:

„A megújuló energia a közlekedési ágazatban történő használata általánossá tételének érdekében minden tagállam kötelezi az üzemanyag-forgalmazókat annak biztosítására, hogy – az egyes tagállamok által meghatározott indikatív ütemtervet követve és az ebben a cikkben, valamint a 26. és a

27. cikkben foglalt módszerrel számítva – 2030-ra a megújuló energia a közlekedési ágazat teljes energiafogyasztásának legalább 14%-át tegye ki (a továbbiakban: minimum részarány). [...]

[...]

- 12 Ugyanezen irányelvnek „A közlekedési ágazatban felhasznált megújuló energiára vonatkozó egyéb rendelkezések” című 28. cikkének (5) bekezdése ekképp rendelkezik:

„A Bizottság 2021. december 31-ig a 35. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el ezen irányelvnek a következők révén történő kiegészítésére vonatkozóan: a biomassa és fosszilis üzemanyagok közös eljárásban való feldolgozásából származó bioüzemanyagok és közlekedési célú biogázok részarányának meghatározására szolgáló módszertan pontos meghatározása [...]

- 13 A 2018/2001 irányelvnek „A bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiahordozókra és a biomasszából előállított üzemanyagokra vonatkozó fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumok” című 29. cikke (1) bekezdése kimondja:

„A bioüzemanyagok, a folyékony bio-energiahordozók és a biomasszából előállított üzemanyagok energiatartalmát az ezen albekezdés a), b) és c) pontjában említett célokra csak abban az esetben lehet figyelembe venni, ha azok teljesítik a (2)–(7) és (10) bekezdésben meghatározott fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumokat:

- a) hozzájárulnak a 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott kötelező uniós célkitűzés teljesítéséhez és a tagállamok megújulóenergia-részarányának eléréséhez;
- b) sor kerül a megújulóenergia-kötelezettségek, így többek között a 25. cikkben megállapított kötelezettség teljesítésének mérésére;
- c) jogosultak a bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és biomasszából előállított üzemanyagok fogyasztásáért adható pénzügyi támogatásra.

[...]

- 14 E 29. cikk (2)–(7) bekezdése határozza meg a bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és biomasszából származó üzemanyagok előállítására vonatkozó fenntarthatósági kritériumokat.

- 15 Az említett 29. cikk (12) bekezdésének szövege a következő:

„Az e cikk (1) bekezdése első albekezdése a), b) és c) pontjának alkalmazása tekintetében, valamint a 25. és a 26. cikk sérelme nélkül a tagállamok nem utasíthatják el más fenntarthatósági indokok alapján az e cikkel összhangban előállított bioüzemanyagoknak és folyékony bio-energiahordozóknak a figyelembevételét. Ez a bekezdés nem érinti a 2018. december 24. előtt jóváhagyott támogatási rendszerek keretében nyújtott állami támogatásokat.”

- 16 A 2018/2001 irányelvnek „A fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak való megfelelés ellenőrzése” című 30. cikke értelmében:

„(1) Amennyiben a bioüzemanyagokat, folyékony bio-energiahordozókat, biomasszából előállított üzemanyagokat vagy a 27. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett számláló kiszámításához felhasználható más üzemanyagokat figyelembe veszik a 23. és a 25. cikkben,

valamint a 29. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a), b) és c) pontjában említett célokra, a tagállamoknak elő kell írniuk a gazdasági szereplők számára annak bizonyítását, hogy a 29. cikk (2)–(7) és (10) bekezdésében megállapított fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumok teljesültek. Ezen célokból a gazdasági szereplők számára tömegmérleg-rendszer alkalmazását kell előírni, amely:

- a) megengedi az eltérő fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási jellemzőkkel rendelkező nyersanyag- vagy üzemanyag-szállítmányok összekeverését például egyetlen konténerben, feldolgozó vagy logisztikai létesítményben, átviteli és elosztó hálózati infrastruktúrában vagy helyszínen;
- b) lehetővé teszi a különböző energiatartalmú nyersanyagok szállítmányainak összekeverését további feldolgozás céljából, amennyiben a szállítmányok méretét energiatartalmuknak megfelelően igazítják ki;
- c) előírja, hogy az a) pontban említett szállítmányok fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási jellemzőivel és méretével kapcsolatos információk továbbra is a keverékhez legyenek rendelve;
- d) biztosítja, hogy a keverékből kivett minden szállítmány összege azonos fenntarthatósági jellemzőkkel kerüljön leírásra és ugyanolyan mennyiségben, mint a keverékhez adott összes szállítmány összege, és előírja, hogy ezt az egyensúlyt megfelelő időn belül el kell érni.

A tömegmérleg-rendszernek biztosítania kell, hogy minden egyes szállítmányt csak egyszer, a 7. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a), b) vagy c) pontjában vegyenek figyelembe a megújuló forrásokból előállított energia teljes bruttó fogyasztásának kiszámításához, és információt kell tartalmaznia arról, hogy a szállítmány előállítása részesült-e támogatásban, illetve ha igen, akkor a támogatási rendszer típusáról is.

(2) Amennyiben egy szállítmányt feldolgoznak, a szállítmány fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási jellemzőire vonatkozó információt ki kell igazítani, és a következő szabályok szerint kell a végtermékhez rendelni:

- a) amennyiben egy nyersanyagszállítmány feldolgozásából egyetlen végtermék születik, és azt bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók, vagy biomasszából előállított üzemanyagok, nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó, közlekedési célú üzemanyagok vagy széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagok előállítására szánják, a szállítmány méretét és fenntarthatósági, valamint üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási jellemzőit egy olyan átváltási együtthatóval kell kiigazítani, amely a bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók vagy biomasszából előállított üzemanyagok előállítására szánt végtermék és az eljáráshoz felhasznált nyersanyagok arányát fejezi ki;
- b) amennyiben egy nyersanyagszállítmány feldolgozásából több végtermék születik, és azokat bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók vagy biomasszából előállított üzemanyagok, nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó, közlekedési célú üzemanyagok vagy széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagok előállítására szánják, mindegyik végtermékre külön átváltási együtthatót és külön tömegmérleget kell alkalmazni.

(3) A tagállamok intézkedéseket hoznak annak biztosítására, hogy a gazdasági szereplők megbízható információkat nyújtsanak be a 25. cikk (2) bekezdésében foglalt és annak alapján elfogadott üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási küszöbértékeknek való, valamint a 29. cikk (2)–(7) és (10) bekezdésében megállapított fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási követelményeknek való megfelelésre vonatkozóan, továbbá hogy a gazdasági szereplők kérésre bocsássák az adott tagállam rendelkezésére az információk előállításához felhasznált adatokat. A tagállamok előírják a gazdasági szereplők számára, hogy az általuk benyújtott információk tekintetében biztosítsanak megfelelő független auditot, és mellékeljék az audit elvégzésével kapcsolatos bizonyítékokat. A 29. cikk (6) bekezdése a) pontjának és a 29. cikk (7) bekezdése a) pontjának való megfelelés érdekében az erdei biomassa első gyűjtőpontjáig az első vagy a második fél általi audit is igénybe vehető. Az audit során meg kell vizsgálni, hogy a gazdasági szereplők által használt rendszerek pontosak, megbízhatók és a csalással szemben védettek-e, ideértve annak ellenőrzését is, hogy nem módosítottak-e szándékosan, illetve nem távolítottak-e el anyagokat azért, hogy a szállítmány vagy annak egy része hulladékká vagy maradékanyaggá váljon. Értékelni kell továbbá a mintavétel gyakoriságát és módszerét és az adatok megbízhatóságát.

[...]

(4) A Bizottság határozhat úgy, hogy a bioüzemanyagok, a folyékony bio-energiahordozók vagy a biomasszából előállított üzemanyagok, vagy a 27. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett számláló kiszámításához felhasználható más üzemanyagok előállítására vonatkozó szabványokat megállapító önkéntes nemzeti vagy nemzetközi rendszerek pontos adatokkal szolgálnak az üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítás tekintetében a 25. cikk (2) bekezdésének és a 29. cikk (10) bekezdésének céljait illetően, hogy e rendszerek igazolják a 27. cikk (3) bekezdésének, valamint a 28. cikk (2) és (4) bekezdésének való megfelelést, vagy hogy igazolják, hogy a bioüzemanyagok, a folyékony bio-energiahordozók vagy a biomasszából előállított üzemanyagok szállítmányai megfelelnek a 29. cikk (2)–(7) bekezdésében megállapított fenntarthatósági kritériumoknak. A 29. cikk (6) és (7) bekezdésében megállapított kritériumok teljesülésének igazolására a gazdasági szereplők közvetlenül a biomassa-kinyerési terület szintjén rendelkezésre álló információkat is benyújthatják. A Bizottság a 29. cikk (3) bekezdése első albekezdése c) pontja ii. alpontjának alkalmazásában elismerheti a nemzetközi megállapodások által elismert vagy kormányközi szervezetek, illetve a Természetvédelmi Világszövetség által készített jegyzékekben szereplő ritka, fenyegetett vagy veszélyeztetett ökoszisztémák vagy fajok védelmére kijelölt területeket.

A Bizottság határozhat úgy, hogy ezek a rendszerek pontos információkat tartalmaznak a talaj, a víz és a levegő védelme, a leromlott állapotú területek helyreállítása és a vízszegény területeken a túlzott vízkivétel elkerülése érdekében hozott intézkedésekről, illetve a földhasználat közvetett megváltozása tekintetében alacsony kockázatot jelentő bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és biomasszából előállított üzemanyagok hitelesítéséhez.

[...]

(6) A tagállamok létrehozhatnak nemzeti rendszereket, amelyek keretében az illetékes nemzeti hatóságok bevonásával a teljes felügyeleti láncon ellenőrzik a 29. cikk (2)–(7) és (10) bekezdésében megállapított fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak, valamint a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó, közlekedési célú üzemanyagok és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagok tekintetében a 25. cikk (2) bekezdésében foglalt és annak

alapján elfogadott üvegházhatásúgáz kibocsátás-megtakarítási küszöbértékeknek a 28. cikk (5) bekezdésével összhangban való megfelelést.

[...]

(9) Ha egy gazdasági szereplő az e cikk (4) vagy (6) bekezdése alapján hozott határozat tárgyát képező rendszernek megfelelően beszerzett bizonyítékokat vagy adatokat mutat be, a határozat által érintett mértékben a tagállam nem kötelezi az adatszolgáltatót arra, hogy további bizonyítékokkal támassza alá a 29. cikk (2)–(7) és (10) bekezdésében megállapított fenntarthatósági és üvegházhatásúgáz kibocsátás-megtakarítási kritériumoknak való megfelelést.

[...]”

Az (EU) 2023/1640 felhatalmazáson alapuló rendelet

- 17 A biomassza és a fosszilis tüzelőanyagok egyetlen folyamat során történő feldolgozásából származó közlekedési célú bioüzemanyag és biogáz részarányának meghatározására szolgáló módszertanról szóló, 2023. június 5-i (EU) 2023/1640 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletet (HL 2023. L 205., 1. o.) a 2018/2001 irányelv 28. cikkének (5) bekezdése alapján fogadták el. E felhatalmazáson alapuló rendelet „Tömegmérlegen alapuló módszer” című 2. cikke ekképp rendelkezik:

„(1) Tömegmérleg-módszer alkalmazásakor a gazdasági szereplő elvégzi az inputok és outputok teljes tömegére vonatkozó teljes tömegmérleg-elemzést. A tömegmérleg-módszernek biztosítania kell, hogy minden output bioanyag-tartalma arányos legyen az inputok bioanyag-tartalmával, és hogy minden outputhoz hozzá legyen rendelve a radiokarbon (14C) vizsgálati eredmények által azonosított biogén anyagok részaránya. Minden egyes outputhoz különböző átváltási tényezőket kell alkalmazni, amelyek a leginkább megfelelnek a mért bioanyag-tartalomnak a radiokarbon (14C) vizsgálat eredményei alapján. Az output esetében figyelembe kell venni a füstgázokban, a folyékony ipari szennyvízben és a szilárd maradékanyagokban elveszített tömeget. A tömegmérleg-módszernek magában kell foglalnia az alapanyagok és termékek további analitikai jellemzését, például a rendszer tömegáramainak végső és közelítő elemzését.

[...]”

A francia jog

A Vámkódex

- 18 A Vámkódex 266 quindecies. cikkének az alapeljárásra alkalmazandó változata ekképp rendelkezett:

„I. A 265. cikkben előírt belső fogyasztási adó fizetésére kötelezett személyek [TIRIB] fizetésére kötelesek.

[...]

III. A [TIRIB] alapja a benzin és a gázolaj teljes mennyisége, amely után a naptári év során adót kell fizetni.

Az adó összegét külön kell kiszámítani a benzin, illetve a gázolaj vonatkozásában.

Az adó összege megegyezik a jelen III. fejezet első bekezdésében meghatározott adóalap és az adó IV. fejezetben rögzített mértékének szorzatával, amelyre egy olyan együtthatót kell alkalmazni, amely megegyezik az ugyanezen IV. fejezetben rögzített, a megújuló energiának a közlekedési ágazatban történő felhasználására vonatkozó nemzeti célszázalék és az adóalapba tartozó termékekben található megújuló energia aránya közötti különbséggel. Ha a megújuló energia aránya nagyobb vagy egyenlő, mint a megújuló energia közlekedési ágazatban történő felhasználására vonatkozó nemzeti célszázalék, akkor az adó nulla.

IV. Az adó mértéke és a megújuló energia közlekedésbe történő felhasználására vonatkozó nemzeti célszázalékok a következők:

Év	2020	2021-től
Mérték ([euró]/hL)	101	104
A gázolaj célszázaléka	8%	8%
A benzin célszázaléka	8.2%	8.6%

V.-A.- A megújuló energia aránya a megújuló energiaforrásokból előállított energia azon – az alacsonyabb fűtőértékben kifejezett – aránya, amelyről az adófizetésre kötelezett személy bizonyítani tudja, hogy az adóalapba tartozó üzemanyagok azt tartalmazzák, adott esetben figyelembe véve a jelen V. fejezet C. és D. bekezdésében meghatározott, egyes nyersanyagokra vonatkozó számítási szabályokat, valamint a VII. fejezet rendelkezéseit.

A bioüzemanyagokban lévő energia akkor minősül megújulónak, ha azok megfelelnek a [2009/28 irányelv] 17. cikkében meghatározott fenntarthatósági kritériumoknak.

A bis.- Csak az olyan termékekben található energia kerül figyelembevételre, amelyek nyomonkövethetőségét az előállításuk óta biztosították.

Rendelet határozza meg az egyes termékekre alkalmazandó nyomonkövethetőségi szabályokat, azon nyersanyagok szerint, amelyekből az adott termék származik, valamint a jelen V. fejezetnek megfelelően alkalmazott energiaelszámolási szabályok alapján.

[...]

A 2019-570. sz. rendelet

- 19 A bioüzemanyagok bekeverésére vonatkozó ösztönző adóról szóló, 2019. június 7-i 2019-570. sz. rendelet (JORF, 2019. június 9., 13. sz. szöveg) 3. cikke kimondja:

„Azok a bizonyítékok, amelyekkel az ösztönző adó fizetésére kötelezett személy a vámkódex 266 quindecies. cikke V. pontja A. alpontja második bekezdésének alkalmazása céljából igazolja, hogy az adóköteles üzemanyagok megújuló energiaforrásokból előállított energiát is

tartalmaznak, adott esetben magukban foglalják az ugyanezen kódex 158 odties. cikke II. pontjának b) alpontjában előírt, a támogatható termékekre és az adóköteles üzemanyagokra vonatkozó szállítási okmányokat és anyagnyilvántartásokat is:

1° a támogatható termékeknek az adóköteles üzemanyagba történő, a kőolajtermékek tárolására szolgáló adóraktárba történő helyezésekor erre vonatkozóan kibocsátott igazolások;

[...]

3° A megújuló energia nyomon követésére szolgáló anyagnyilvántartások;

4° A tartalomra vonatkozó igazolások, amelyeket akkor állítanak ki, amikor ösztönző adó alkalmazhatóvá válik egy olyan adóköteles üzemanyag után, amely úgy tekinthető, hogy megújuló energiaforrásokból származó energiát tartalmaz;

[...]”

20 E rendelet 4. cikkének III. pontja a következőképpen rendelkezik:

III. – A megújuló energia nyomon követésére szolgáló anyagnyilvántartásokat olyan személyek vezetik, akik a támogatható termékeket az adóraktárban, az energiatermékek adóraktárában vagy egy tevékenységet végző üzemben, valamint az 5. cikk 3. pontjában meghatározott opciót igénybe vevő személyek.

E személyek rögzítik:

1° A birtokukban lévő támogatható termékek meghatározott mennyiségeinek be- és kilépését, különös tekintettel az igazolásokban rögzített bekeverésre, eladásra, beszerzésre és elidegenítésre;

[...]”

21 Az említett rendelet 7. cikke előírja:

„A megújuló energia nyomon követésére szolgáló tanúsítványokban és anyagnyilvántartásokban fel kell tüntetni azoknak a támogatható termékeknek a nevét és mennyiségét, amelyek megújuló energiából állnak, függetlenül attól, hogy azok adóköteles üzemanyagba vannak-e keverve, vagy sem, az alábbiak megkülönböztetésével:

1° A nem biomasszából előállított termékek;

2° A bioüzemanyagok;

3° A Vámkódex 266 quindicies. cikke V. pontjának 2. alpontjában meghatározott alapanyagokból származó termékek;

4° A pálmaolaj-alapú termékek;

5° A jelen rendelet III. címében előírt különleges nyomonkövethetőségi kötelezettségek hatálya alá tartozó termékek.

Ide tartoznak a megújuló energia nyomon követéséhez szükséges információk is, amelyeket a vám- és közvetett adók hivatala ír elő.”

- 22 Ugyanezen rendelet 8. cikkének szövege a következő:

„A tanúsítványok kibocsátását és a megújuló energia nyomon követésére szolgáló anyagnyilvántartások elkészítését az illetékes vámhatóság(ok) jóváhagyásával rögzítik.

[...]”

A vitatott körlevél

- 23 A jogvita tárgyát képező körlevél IV. fejezetének „A tényleges bioüzemanyag-tartalom figyelembevétele a TIRIB vonatkozásában vezetett anyagnyilvántartásokban való rögzítésekor” című V. részének A alrészében található e körlevél 109–111., 114. és 115. pontja, amelyek ekképp rendelkeznek:

„[109] A támogatható termékeknek a TIRIB keretében vezetett anyagnyilvántartásban szereplő mennyiségének meg kell egyeznie a terméknek a [tevékenységet végző üzembe], vagy [az adóraktárba (EFS)] való megérkezésekor a vámszervek által elismert mennyiségével. Főszabály szerint a kísérő okmányokban [egységes vámokmány (DAU), elektronikus vámokmány (DAE), egyszerűsített kísérőokmány (DSA), illetve egyszerűsített kereskedelmi kísérőokmány (DSAC)] feltüntetett mennyiségekről van szó.

A tevékenységet végző üzem, vagy az adóraktár által átvett, bioüzemanyagokat tartalmazó üzemanyag-szállítmányok esetében átadáskor mintavétel alapján laboratóriumi vizsgálatot kell végezni, amely lehetővé teszi az átvett termék tényleges bioüzemanyag tartalmának megállapítását. E vizsgálatot a bioüzemanyagok valamennyi típusára vonatkozóan el kell végezni.

[110] A bioüzemanyagokat tartalmazó üzemanyag-szállítmányokhoz kapcsolódó kísérő okmányokban fel kell tüntetni a leszállított termék tényleges mennyiségét, valamint a leszállított üzemanyagban található bioüzemanyagok tényleges mennyiségét. Ha az üzemanyag-szállítmányokat kísérő okmányokon a bioüzemanyag mennyisége nem egyezik meg a laboratórium által elvégzett fizikai vizsgálattal, akkor csak az átvett üzemanyagban ténylegesen található bioüzemanyag mennyisége írható be az anyagnyilvántartásba, amelyet a termék adóraktárba történő beérkezésekor elvégzett fizikai vizsgálat alapján határoztak meg. Az anyagnyilvántartásba bevitt mennyiségeknek meg kell felelniük a bioüzemanyag-szállító által kiállított fenntarthatósági igazolásban szereplő bioüzemanyag-mennyiségeknek is.

[111] A benzin vagy dízel típusú hidrogénezett növényi olajok esetében a C14 laboratóriumi fizikai vizsgálat eredményének +/- 10% eltéréssel meg kell felelnie a kísérő okmányokban rögzített mennyiségnek.

[...]

[114] A laboratóriumi fizikai vizsgálatot 2020-ban először minden szállítóra vonatkozóan és a bioüzemanyagot tartalmazó üzemanyag minden egyes átvétele tekintetében kötelező elvégezni, majd ezt követően már csak az új szállítók esetében. Ha a fizikai vizsgálatok a kísérőokmányon

feltüntetett mennyiséggel megegyező mennyiségű bioüzemanyagot mutatnak ki, az e szállítótól származó következő szállítmányok fizikai vizsgálata már nem kötelező, de az illetékes vám szerv kérésére szűrőpróbaszerűen elvégezhető.

A laboratóriumi vizsgálat a bioüzemanyagokat tartalmazó üzemanyagok importja, Közösségen belüli és belföldi szállításai esetében kötelező, amikor azok az első francia adóraktárba beérkeznek.

[115] E fizikai vizsgálat kizárólagos célja a tevékenységet végző üzemben, illetve adóraktárban fogadott bioüzemanyagok mennyiségének meghatározása, e mennyiségnek a TIRIB keretében vezetett anyagnyilvántartás tételeiben való rögzítése végett. A vizsgálatnak nem célja azon nyersanyag meghatározása, amelyből a bioüzemanyagot előállították. A nyersanyagot a szállítmányt kísérő dokumentumokban és különösen a fenntarthatósági bizonyítványban kell feltüntetni. A nyersanyag meghatározható az önkéntes fenntarthatósági rendszerek által elismert tömegmérlegmódszerrel.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 24 A BP France az úgynevezett „együttes feldolgozási” eljárással Spanyolországban gyártott, HVO-kat tartalmazó üzemanyagokat importál Franciaországba. Ezen eljárás lényege, hogy a finomítóban a növényi olajokat kéntelenítés előtt a fosszilis anyaghoz keverik, hogy e növényi olajok a hidrogén hatására HVO-vá alakuljanak át. Az ezen eljárással előállított üzemanyagok lényegében fosszilis molekulák és bioalapú molekulák keverékének minősülnek.
- 25 Az üzemanyagot Franciaországban egy adóraktárban fogadják, mielőtt szabad forgalomba bocsátanák.
- 26 A bioüzemanyagok használatának a közlekedési ágazatban történő előmozdítása érdekében a francia hatóságok a Vámkódex 266 quindecies. cikkében bevezették a TIRIB-et. Ezen adó alapja az adófizetésre kötelezett által egy naptári évben szabad forgalomba bocsátott benzin és gázolaj teljes mennyisége, amelyre hektoliterenként kell az adót alkalmazni, euróban kifejezve. Az ebből az alapból származó bevételre ezt követően egy olyan együtthatót kell alkalmazni, amely megegyezik a megújuló energiának a közlekedésben történő felhasználásának nemzeti célszázaléka és a megújuló energiának az érintett üzemanyagok teljes mennyiségében képviselt aránya közötti különbséggel. Ebből következik, hogy a TIRIB összege az ezen adó alapjába tartozó termékekben jelen lévő bioüzemanyagok arányának növekedésével arányosan csökken, amíg el nem éri a nullát, ha ez az arány meghaladja vagy eléri ezt a nemzeti célszázalékos arányt.
- 27 A 2019-570. sz. rendelet írja elő azokat a részletes szabályokat, amelyek lehetővé teszik az említett adó fizetésére kötelezett személy számára annak igazolását, hogy az adóköteles üzemanyagok bioüzemanyagokat tartalmaznak. E rendelet 3., 4. és 7. cikkének megfelelően az ilyen üzemanyagok birtokosa adóraktárban vagy a tevékenységet végző üzemben a megújuló energiáról olyan anyagnyilvántartásokat vezet, amelyek rögzítik ezen üzemanyag-mennyiségek be- és kilépését, megkülönböztetve többek között a bioüzemanyagokat a nem biomasszából előállított termékektől.
- 28 2020. augusztus 18-án az államháztartásért felelős megbízott miniszter elfogadta a vitatott körlevelet, amely előírja, hogy a bioüzemanyagokat, mint például HVO-kat tartalmazó üzemanyagoknak az első francia adóraktárban történő átvételekor ezen üzemanyagok mintájából

a laboratóriumban végzett fizikai elemzést (a továbbiakban: C14 fizikai elemzés) kell végezni annak érdekében, hogy a fizetendő TIRIB kiszámításához meg lehessen határozni az említett üzemanyagok valódi bioüzemanyag-tartalmát.

- 29 A BP France hatáskörtúllépés miatt keresetet nyújtott be a Conseil d'État-hoz (államtanács, Franciaország), a kérdést előterjesztő bírósághoz e körlevél azon részében történő megsemmisítése iránt, amelyben az a közös feldolgozási eljárás szerint előállított üzemanyagok esetében ilyen C14 fizikai elemzést ír elő.
- 30 E bíróság előtt a BP France többek között arra hivatkozik, hogy az említett körlevél sérti a 2009/28 irányelv 17. és 18. cikke, valamint a 2018/2001 irányelv 28–30. cikke által követett célkitűzéseket, mivel a gazdasági szereplőtől az e cikkeken előírtaktól eltérő fenntarthatósági kritériumoknak való megfelelést igazoló bizonyítékokat ír elő.
- 31 A BP France arra is hivatkozik, hogy az a finomító, amelyből az alapügyben szereplő üzemanyagok származnak, tagja egy, a Bizottság által teljes körűnek elismert, a 2009/28 irányelv 18. cikkének (4) bekezdése szerinti önkéntes alapon működő rendszernek. Következésképpen az ezen irányelv 18. cikkének (1) bekezdésében és a 2018/2001 irányelv 30. cikkében előírt, az ezen önkéntes rendszer keretében alkalmazható tömegmérlegmódszer elegendő ahhoz, hogy – a TIRIB-bel kapcsolatos egyedi anyagnyilvántartás vezetése céljából – értékelni lehessen az ezen vállalkozás által az első francia adóraktárban átvett üzemanyagokban meglévőnek tekintett, a HVO-khoz hasonló, „bioalapúnak” nevezett molekulákból álló tartalmat.
- 32 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a tudományos ismeretek jelenlegi állása szerint a C14 fizikai elemzés az egyetlen olyan módszer, amely lehetővé teszi a közös feldolgozási eljárással előállított üzemanyagokban található „bioalapúnak” nevezett molekulák – mint például a HVO-k – tényleges mennyiségének mérését.
- 33 Mindazonáltal e bíróságban három fajta kétség merül fel.
- 34 Először is, a 2009/28 irányelv 17. és 18. cikkének, valamint a 2018/2001 irányelv 30. cikkének tárgyáról tesz fel kérdést. Kétségeit fejezi ki ugyanis azzal kapcsolatban, hogy a tömegmérleg szerinti nyomonkövetési mechanizmusoknak, valamint az e cikkeken előírt nemzeti vagy önkéntes rendszereknek egyetlen célja az alapanyagok és bioüzemanyagok, valamint azok keverékei fenntarthatóságának értékelése és igazolása, nem pedig a közös feldolgozási eljárás szerint előállított üzemanyagokban – mint például HVO-kban – található megújuló energia részaránya értékelésének keretbe foglalása, következésképpen e részarányának a 2009/28 irányelv 17. cikke (1) bekezdése első albekezdése a)–c) pontjában, valamint a 2018/2001 irányelv 25. cikke és 29. cikke (1) bekezdése első albekezdése a)–c) pontjában említett célokból történő figyelembevételének összehangolása.
- 35 Nemleges válasz esetén az említett bíróság másodsorban arra keresi a választ, hogy e rendelkezésekkel ellentétes-e az, hogy egy tagállam a gazdasági szereplők által a TIRIB megállapítása céljából vezetendő anyagnyilvántartásba bejegyzésre kerülő HVO-mennyiség meghatározásához az e tagállam első adóraktárában a közös feldolgozási eljárás szerint más tagállamban előállított, HVO-t tartalmazó üzemanyag fogadása során ezen üzemanyagok HVO-tartalma C14 fizikai elemzésének elvégzését követeli meg, azt az esetet is ideértve, amikor az az üzem, amelyben az említett üzemanyagokat előállították, a Bizottság által a 2009/28 irányelv 18. cikkének (4) bekezdése értelmében teljes körűnek elismert, önkéntes rendszer által tanúsított tömegmérlegrendszert alkalmaz.

- 36 Harmadsorban és utolsósorban ugyanezen bíróság arra keresi a választ, hogy az EUMSZ 34. cikkel összeegyeztethetetlen, behozatalra vonatkozó mennyiségi korlátozással azonos hatású intézkedésnek minősül-e az a kötelezettség, hogy C14 fizikai elemzést kell végezni a bioüzemanyagokat tartalmazó üzemanyagok behozatala, Közösségen belüli behozatala és belföldi szállítása tekintetében az első francia adóraktárban történő átvételükkor, miközben egyrészt az ilyen elemzést nem követelik meg valamely, Franciaországban található finomítóban végzett közös feldolgozási eljárás szerint előállított bioüzemanyagokat tartalmazó üzemanyagok esetében, amelyeket e tagállamban közvetlenül az üzemből való kilépéskor bocsátottak szabad forgalomba (amennyiben azok szabad forgalomba bocsátásukat megelőzően nem kerültek adóraktárba), illetve, másrészt pedig a tagállam a nem a közlekedési ágazatban történő exportált vagy szabad forgalomba bocsátott üzemanyag bioüzemanyag tartalmát az érintett adó szükségletei céljából a szóban forgó létesítmény vagy üzem havi átlagos bekeverése alapján értékeli.
- 37 E körülmények között a Conseil d'État úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „(1) Úgy kell-e értelmezni a [2009/28 irányelv] 17. és 18. cikkének, valamint a 2018/2001 irányelv 30. cikkének rendelkezéseit, hogy a tömegmérleg-ellenőrzési mechanizmusok, valamint az irányelvek által előírt nemzeti vagy önkéntes rendszerek célja kizárólag az alapanyagok és bioüzemanyagok, valamint azok keverékei fenntarthatóságának értékelése és igazolása, és nem céljuk, hogy keretet biztosítsanak a megújuló energiaforrásokból származó energia közös feldolgozás formájában előállított késztermékekben való arányának ellenőrzésére és nyomon követésére, és következésképpen nem céljuk az ezekben a termékekben lévő ilyen energia részarányának a [2009/28] irányelv 17. cikke (1) bekezdése [első albekezdésének] a), b) és c) pontjában, valamint a 2018/2001 irányelv 25. cikkében és 29. cikke (1) bekezdése [első albekezdésének] a), b) és c) pontjában említett célokra történő figyelembevételének harmonizálása sem?
- 2) Amennyiben az előző pontban feltett kérdésre adott válasz nemleges, ugyanezekkel a rendelkezésekkel ellentétes-e az, ha egy tagállam – az anyagnyilvántartás[ok]ba bekerülő HVO mennyiségének megállapítása érdekében, amely nyilvántartást az üzemeltetők a bioüzemanyagok bekeverésére vonatkozó, az adott tagállamban fizetendő ösztönző adó megállapítása céljából kötelesek vezetni, amennyiben a megújuló energiának a naptári év során szabad forgalomba bocsátott üzemanyagokban való részesedése alacsonyabb, mint a megújuló energiának a közlekedésben való felhasználására vonatkozó nemzeti célszázalék – megköveteli, hogy a más tagállamban közös feldolgozás formájában előállított, HVO-tartalmú üzemanyagok behozatala során az első nemzeti adóraktárba történő beérkezéskor végezzék el az üzemanyagok HVO-tartalmának fizikai vizsgálatát, beleértve azt az esetet is, amikor az az üzem, amelyben az üzemanyagot előállították, a Bizottság által teljes körűnek elismert, önkéntes alapon működő rendszer által tanúsított tömegmérlegrendszert használ?
- 3) Az uniós joggal, különösen az [EUMSZ 34. cikk] rendelkezéseivel ellentétes-e egy tagállamnak a [jelen ítélet 36. pontjában] leírtakhoz hasonló intézkedése úgy, hogy eközben egyrészt a tagállam területén található finomítóban történő együttes feldolgozásból származó bioüzemanyagokat tartalmazó üzemanyagokat – amikor azokat az üzemből közvetlenül bocsátják szabad forgalomba az adott tagállamban – nem vetik alá fizikai vizsgálatnak, másrészt a tagállam a nem közlekedési ágazatban történő export vagy szabad forgalomba bocsátás bioüzemanyag-tartalmát a létesítmény vagy üzem havi átlagos

bekeverése alapján értékeli a célból, hogy megállapítsa a tevékenységet végző üzemből vagy a nemzeti adóügyi intézményből való kilépéskor azt a bioüzemanyag-tartalmat, amely adózás szempontjából felosztható az adott időszakra kiadott igazolások között?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és a második kérdésről

- 38 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy jóllehet első kérdésében a kérdést előterjesztő bíróság formálisan a 2009/28 irányelv 17. és 18. cikkére hivatkozik, amelyek a bioüzemanyagokra és a folyékony bio-energiahordozókra vonatkozó fenntarthatósági kritériumokra, valamint ezek tiszteletben tartásának ellenőrzésére vonatkoznak, illetve a 2018/2001 irányelv 30. cikkére, amely a fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak való megfelelés ellenőrzésére vonatkozik, a kérdés nyilvánvalóan ez utóbbi irányelv 29. cikkének értelmezésére is irányul, amely a bioüzemanyagokkal, folyékony bio-energiahordozókkal és biomasszából előállított üzemanyagokkal kapcsolatos fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumokra vonatkozik.
- 39 Ezért első kérdésével e bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy úgy kell-e értelmezni a 2009/28 irányelv 17. és 18. cikkét, valamint a 2018/2001 irányelv 29. és 30. cikkét, hogy az e cikkekben előírt tömegmérleg-ellenőrzési rendszer, valamint az e cikkekben előírt önkéntes nemzeti vagy nemzetközi rendszerek egyetlen célja az alapanyagok és bioüzemanyagok, valamint azok keverékei fenntarthatóságának értékelése és igazolása, és nem a közös feldolgozási eljárás szerint előállított üzemanyagokban található, megújuló energiaforrásokból előállított energia részaránya értékelésének keretbe foglalása.
- 40 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a 2009/28 irányelv és a 2018/2001 irányelv azon rendelkezéseinek tárgya és tartalma, amelyeket a Bíróságnak a jelen ügy keretében értelmeznie kell, lényegében hasonlóak a Bíróság által a jelen ügyben adandó értelmezés szempontjából (lásd analógia útján: 2022. szeptember 20-i VD és SR ítélet, C-339/20 és C-397/20, EU:C:2022:703, 64. pont).
- 41 Először is, amint az a 2009/28 irányelv 17. cikkéből és a 2018/2001 irányelv (94) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett 29. cikkéből kitűnik, az uniós jogalkotó azon fenntarthatósági kritériumokat kívánta harmonizálni, amelyeknek a bioüzemanyagok mindenképpen meg kell, hogy feleljenek ahhoz, hogy az azokból előállított energiát az egyes tagállamokban figyelembe lehessen venni az e 17. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a), b) és c) pontjában, illetve e 29. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a), b) és c) pontjában említett három célból. E célok közé tartozik először is annak ellenőrzése, hogy a tagállamok milyen mértékben felelnek meg a 2009/28 irányelv 3. cikkében, illetve a 2018/2001 irányelv 3. cikke (1) bekezdésében meghatározott nemzeti célkitűzéseiknek és az uniós célkitűzésnek, másodszor, a megújuló energiára vonatkozó kötelezettségeiknek való megfelelés értékelése, a 2018/2001 irányelv tekintetében a végső energiafogyasztásban a megújuló energiának a közlekedési ágazatban képviselt minimális részarányára vonatkozó, az ezen utóbbi irányelv 25. cikkében előírt értékelést is beleértve, harmadszor pedig a bioüzemanyagok és folyékony bio-energiahordozók fogyasztásáért nyújtott pénzügyi támogatás esetleges engedélyezése (lásd ebben az értelemben: 2017. június 22-i E.ON Biofor Sverige ítélet, C-549/15, EU:C:2017:490, 28. pont).

- 42 Ezek a fenntarthatósági kritériumok azon szerves alapanyagok eredetére vonatkoznak, amelyekből a bioüzemanyagokat előállították, vagy azok előállítási feltételeire. Így például a nagy biológiai sokféleséggel rendelkező földterületekről származó nyersanyagokból előállított bioüzemanyagok nem vehetők figyelembe a 2009/28 irányelv 17. cikkének (1) bekezdésében vagy a 2018/2001 irányelv 29. cikkének (1) bekezdésében említett célok tekintetében.
- 43 A 2009/28 irányelv 17. cikkében és a 2018/2001 irányelv 29. cikkében végrehajtott harmonizáció tehát igen sajátos jellegű, mivel kizárólag a 2009/28 irányelv 2. cikke második bekezdésének i) pontjában, illetve a 2018/2001 irányelv 2. cikke második bekezdésének 33. pontjában biomasszából előállított folyékony vagy gáz halmazállapotú, a közlekedésben használt üzemanyagokként vagy bioüzemanyagokként meghatározott bioüzemanyagokra vonatkozik, és annak pontosítására szorítkozik, hogy az ilyen bioüzemanyagoknak mely fenntarthatósági kritériumoknak kell megfelelniük ahhoz, hogy a tagállamok az e 17. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a)–c) pontjában és e 29. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a)–c) pontjában említett három sajátos célból figyelembe vehessék az azokból előállított energiát. Az így meghatározott keretben ez a harmonizáció egyébiránt kimerítő jellegű, ugyanis az említett 17. cikk (8) bekezdése és az említett 29. cikk (12) bekezdése rögzíti, hogy a tagállamok az e cikkben foglalt fenntarthatósági kritériumoknak megfelelő bioüzemanyagok e három célból való figyelembevételét nem utasíthatják el az ugyanezen 17. és 29. cikkben szereplő fenntarthatósági kritériumoktól eltérő indokokkal (lásd ebben az értelemben: 2017. június 22-i E.ON Biofor Sverige ítélet, C-549/15, EU:C:2017:490, 32. pont).
- 44 Egyrészt a 2009/28 irányelv 17. cikke és a 2018/2001 irányelv 29. cikke ily módon annak biztosítására irányul, hogy az EK 95. cikk (3) bekezdésében – jelenleg az EUMSZ 114. cikk (3) bekezdésében – hivatkozott magas szintű környezetvédelem garantálása érdekében a tagállamok csak akkor vehetik figyelembe a bioüzemanyagokat az e 17. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a)–c) pontjában és e 29. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a)–c) pontjában említett három környezetvédelmi célból, ha tiszteletben tartják a jelen ügyben az uniós jogalkotó által előírt fenntarthatósági kritériumokat (lásd ebben az értelemben: 2017. június 22-i E.ON Biofor Sverige ítélet, C-549/15, EU:C:2017:490, 33. pont).
- 45 Másrészt a 2009/28 irányelv 17. cikke és a 2018/2001 irányelv (94) és (110) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett 29. cikke arra irányul, hogy megkönnyítse a fenntartható bioüzemanyagok tagállamok közötti kereskedelmét. E könnyítés elsősorban abból ered, hogy – amint azt a jelen ítélet 43. pontjában kiemelésre került – amennyiben a bioüzemanyagok, beleértve a más tagállamokból származókat is, megfelelnek az említett 17. és 29. cikkben foglalt fenntarthatósági kritériumoknak, a 2009/28 irányelv 17. cikkének (8) bekezdése és a 2018/2001 irányelv 29. cikkének (12) bekezdése megtiltja a tagállamok számára, hogy az e fenntartható bioüzemanyagoknak az említett 17. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a), b) és c) pontjában és az említett 29. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a), b) és c) pontjában foglalt három célból történő figyelembevételét, az ugyanezen 17. és 29. cikkben foglaltaktól eltérő „más fenntarthatósági indokok alapján” utasítsák el (lásd ebben az értelemben: 2017. június 22-i E.ON Biofor Sverige ítélet, C-549/15, EU:C:2017:490, 34. pont).
- 46 Bár a 2009/28 irányelv 17. cikke és a 2018/2001 irányelv 29. cikke ennyiben lehetővé teszi többek között a fenntartható bioüzemanyagok kereskedelmének megkönnyítését, a fentiekből nem lehet arra következtetni, hogy e cikkek célja az lenne, hogy szabályozzák a közös eljárással előállított üzemanyagokban található, megújuló energiaforrásokból előállított energia részarányának értékelését is, és következésképpen összehangolják e részaránynak az e 17. cikk (1) bekezdése első

albekezdése a), b) és c) pontjában, valamint az e 29. cikk (1) bekezdése első albekezdése a), b) és c) pontjában említett három célból történő figyelembevételét. Amint ugyanis a fentiekben kifejtésre került, az említett 17. és 29. cikkek célja kizárólag abban áll, hogy harmonizáció útján szabályozza a bioüzemanyagok által annak érdekében teljesítendő fenntarthatósági feltételeket, hogy a tagállam azokat figyelembe vehesse e három célból.

- 47 Ebből a szempontból a 2009/28 irányelv 18. cikke (1) bekezdésének első mondata és a 2018/2001 irányelv 30. cikke (1) bekezdésének első mondata annak előírására szorítkozik, hogy amennyiben a bioüzemanyagokat a 2009/28 irányelv 17. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a), b) és c) pontjában, illetve a 2018/2001 irányelv 29. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a), b) és c) pontjában említett három célból figyelembe kell venni, a tagállamok kötelezik a gazdasági szereplőket annak bizonyítására, hogy teljesültek az e 17. cikk (2)–(5) bekezdésében és e 29. cikk (2)–(7) bekezdésében előírt fenntarthatósági kritériumok (lásd ebben az értelemben: 2017. június 22-i E.ON Biofor Sverige ítélet, C-549/15, EU:C:2017:490, 36. pont).
- 48 E tekintetben e 18. cikk (1) bekezdésének második mondatából és e 30. cikk (1) bekezdésének második mondatából kitűnik, hogy a tagállamoknak elő kell írniuk e gazdasági szereplők számára, hogy olyan „tömegmérlegrendszer” alkalmazzanak, amelynek meg kell felelnie bizonyos, e rendelkezések a), b) és c), illetve a), b), c) és d) pontjában meghatározott általános jellemzőknek. E pontok értelmében az ilyen rendszernek így először is lehetővé kell tennie az eltérő fenntarthatósági jellemzőkkel rendelkező nyersanyagok vagy bioüzemanyagok szállítmányok összekeverését, másodsor elő kell írnia, hogy az e szállítmányok fenntarthatósági jellemzőire és mennyiségére vonatkozó információk a keverékhez rendelve megmaradjanak, harmadszor lehetővé kell tennie a különböző energiatartalmú nyersanyagok szállítmányainak későbbi feldolgozás céljából történő összekeverését, feltéve hogy a tétel méretét az energiatartalomhoz igazítják, negyedszer pedig elő kell írnia, hogy a keverékből kivett minden szállítmány összege azonos fenntarthatósági jellemzőkkel kerüljön leírásra és ugyanolyan mennyiségben, mint a keverékhez adott összes szállítmány összege (lásd ebben az értelemben: 2017. június 22-i E.ON Biofor Sverige ítélet, C-549/15, EU:C:2017:490, 37. pont).
- 49 Márpedig az említett rendelkezések nem értelmezhetők úgy, hogy azok célja a közös feldolgozási eljárás szerint előállított üzemanyagokban található megújuló energiaforrásokból előállított energia részaránya értékelésének szabályozása, következésképpen e részaránynak a 2009/28 irányelv 17. cikke (1) bekezdése első albekezdése a), b) és c) pontjában, valamint a 2018/2001 irányelv 29. cikke (1) bekezdése első albekezdése a), b) és c) pontjában említett célok tekintetében történő figyelembevétele összehangolása.
- 50 Először is, meg kell ugyanis állapítani, hogy szövegükre tekintettel a 2009/28 irányelv 18. cikke (1) bekezdésének, illetve a 2018/2001 irányelv 30. cikke (1) bekezdésének kizárólag az a célja, hogy a 2009/28 irányelv 17. cikke, illetve a 2018/2001 irányelv 29. cikke megfelelő alkalmazásának biztosítására irányuló ellenőrzési mechanizmusokat vezessenek be. Ennek megfelelően azok az információk, amelyeket a gazdasági szereplőknek kell szolgáltatniuk a tagállamok részére e 18. cikk (3) bekezdésének első albekezdése, illetve e 30. cikk (3) bekezdésének első albekezdése értelmében, elsősorban az e 17. cikk (1)–(5) bekezdésében, illetve e 29. cikk (2)–(7) bekezdésében előírt fenntarthatósági kritériumok tiszteletben tartására vonatkoznak.
- 51 Másodsorban arra is emlékeztetni kell, hogy a 2009/28 irányelv 18. cikke (1) és (3) bekezdésének, valamint a 2018/2001 irányelv 30. cikke (1) és (3) bekezdésének megfelelően a tagállamok által a gazdasági szereplők számára adott esetben előírt fenntarthatósági kritériumok ellenőrzésére szolgáló rendszerek csupán egyikét jelentik azon eszközöknek, amelyek lehetővé teszik az ezen

irányelvek értelmében vett ilyen ellenőrzés biztosítását. Amint ugyanis e 18. cikk (4) és (5) bekezdéséből, valamint e 30. cikk (4) és (6) bekezdéséből kitűnik, a Bizottság jóváhagyhatja az úgynevezett „önkéntes” nemzeti vagy nemzetközi rendszereket, amelyek szintén elfogadják többek között a tömegmérlegrendszerre vonatkozó rendelkezéseket, mivel az említett 18. cikk (7) bekezdése és az említett 30. cikk (9) bekezdése e tekintetben előírja, hogy amennyiben egy gazdasági szereplő az ilyen rendszer keretében kapott bizonyítékokat vagy adatokat szolgáltat, a tagállamok nem követelhetik meg e gazdasági szereplőtől, hogy más bizonyítékokkal támassza alá az említett fenntarthatósági kritériumoknak való megfelelést.

- 52 Egyébiránt, amint az a 2018/2001 irányelv (107), (109) és (110) preambulumbekkezdéséből kitűnik, ugyanezen fenntarthatósági kritériumok gyakorlati alkalmazása során szerzett tapasztalatok alapján az uniós jogalkotó az önkéntes nemzeti vagy nemzetközi tanúsítási rendszerek szerepét nem az újrafeldolgozás szerint előállított üzemanyagok megújuló energiaforrásokból előállított energia részarányának értékelése tekintetében kívánta harmonizált módon megerősíteni, hanem kizárólag a 2009/28 irányelv 17. cikkének (2)–(5) bekezdésében, illetve a 2018/2001 irányelv 29. cikkének (2)–(7) bekezdésében előírt fenntarthatósági kritériumoknak való megfelelés ellenőrzése tekintetében.
- 53 Végül, a 2018/2001 irányelv (126) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett 28. cikkének (5) bekezdéséből az következik, hogy az uniós jogalkotó felhatalmazta a Bizottságot arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ezen irányelv kiegészítése céljából, azon módszertan megállapításával, amely meghatározza a biomasszának és a fosszilis tüzelőanyagoknak az egy és ugyanazon folyamat (az úgynevezett „közös feldolgozási” folyamat) során történő feldolgozásából származó, közlekedésre szánt bioüzemanyag és biogáz részarányát.
- 54 Márpedig, amint arra a főtanácsnok is rámutatott indítványának 51–55. pontjában, az a körülmény, hogy a Bizottság e rendelkezés végrehajtásaképpen 2023. június 5-én elfogadta a 2023/1640 felhatalmazáson alapuló rendeletet, megerősíti, hogy az uniós jogalkotónak nem állt szándékában, hogy a 2018/2001 irányelv 30. cikkének (1) bekezdésében előírt tömegmérlegmódszer tegye lehetővé a közös feldolgozással előállított üzemanyagokban található, megújuló energiaforrásokból előállított energia részarányának értékelését, következésképpen harmonizálja e részarányok az ezen irányelv 25. cikkében és 29. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a), b) és c) pontjában említett célokból történő figyelembevételét.
- 55 A fentiekből az következik, hogy mivel a 2009/28 irányelv 17. és 18. cikkének, valamint a 2018/2001 irányelv 29. és 30. cikkének nem az a célja, hogy a közös feldolgozás útján előállított üzemanyagokban található, megújuló energiaforrásokból előállított energia részarányának értékelését szabályozza, azokkal nem lehet ellentétes egy olyan tagállami szabályozás, amely ezen üzemanyagok HVO-tartalmának C14 fizikai elemzését írja elő ez utóbbiaknak az e tagállam első adóraktárában történő átvételekor, még akkor sem, ha az említett üzemanyagokat olyan gazdasági szereplő állítja elő, amely a Bizottság által a 2009/28 irányelv 18. cikkének (4) bekezdése és a 2018/2001 irányelv 30. cikkének (4) bekezdése alapján teljes körűnek elismert önkéntes tömegmérleg-ellenőrzési rendszert alkalmazza.
- 56 A fenti indokok alapján az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2009/28 irányelv 17. és 18. cikkét, valamint a 2018/2001 irányelv 29. és 30. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az e cikkeken előírt tömegmérleg-ellenőrzési rendszer, valamint az e cikkeken előírt önkéntes nemzeti vagy nemzetközi rendszerek célja az alapanyagok és bioüzemanyagok, valamint azok

keverékei fenntarthatóságának értékelése és igazolása, és nem a közös feldolgozási eljárás szerint előállított üzemanyagokban található, megújuló energiaforrásokból előállított energia részaránya értékelésének keretbe foglalása.

- 57 Az első kérdésre adott nemleges válasza tekintettel a második kérdést nem kell megválaszolni.

A harmadik kérdésről

- 58 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 34. cikket, hogy azzal ellentétes egy olyan tagállami szabályozás, amely a bioüzemanyagok hozzáadását célzó ösztönző adó kiszámítása érdekében a közös feldolgozási eljárás szerint előállított üzemanyagok HVO-tartalma C14 fizikai vizsgálatát írja elő az utóbbiaknak az e tagállam első adóraktárában történő átvételekor, ha ezeket az üzemanyagokat egy másik tagállamban található olyan üzemben állítják elő, amely a Bizottság által a 2009/28 irányelv 18. cikkének (4) bekezdése és a 2018/2001 irányelv 30. cikkének (4) bekezdése alapján teljes körűnek elismert önkéntes rendszer által végzett tömegmérlegrendszert alkalmaz, miközben az ezen eljárással az első tagállamban előállított üzemanyagokat nem kell ilyen vizsgálatnak alávetni, amennyiben azokat közvetlenül az üzemből való kiléptetéskor bocsátják szabad forgalomba, és az előbbi tagállam hatóságai elfogadják, hogy az ezen adóhoz hozzárendelhető bioüzemanyag-tartalomnak az üzemből vagy a nemzeti adóraktárból való kilépéskor történő meghatározásához az érintett raktár vagy üzem havi átlagos bekeverése alapján kell megállapítani az export vagy a szabad forgalomba bocsátás tárgyát képező üzemanyag bioüzemanyag-tartalmát a közlekedéstől eltérő ágazatokban.
- 59 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy ha valamely területet uniós szinten kimerítő jelleggel harmonizáltak, minden e területre vonatkozó nemzeti intézkedést e harmonizációs intézkedés rendelkezései, nem pedig az elsődleges jog rendelkezései alapján kell megítélni (2017. június 22-i E.ON Biofor Sverige ítélet, C-549/15, EU:C:2017:490, 76. pont; 2018. október 4-i L.E.G.O. ítélet, C-242/17, EU:C:2018:804, 52. pont).
- 60 Amint az a jelen ítélet 46. és 49. pontjában megállapításra került, sem a 2009/28 irányelv, sem a 2018/2001 irányelv nem harmonizálta kimerítően azokat az ellenőrzési módszereket, amelyek lehetővé teszik a közös feldolgozási eljárással előállított üzemanyagok HVO-tartalmának meghatározását, így a tagállamok e tekintetben továbbra is mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek, ugyanakkor tiszteletben kell tartaniuk az EUMSZ 34. cikket.
- 61 Ezt követően emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 34. cikk, azzal hogy megtiltja a tagállamok között a behozatalra vonatkozó mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedéseket, minden olyan nemzeti intézkedésre vonatkozik, amely közvetlenül vagy közvetve, ténylegesen vagy potenciálisan akadályozhatja az Unión belüli kereskedelmet (lásd ebben az értelemben: 1974. július 11-i Dassonville ítélet, 8/74, EU:C:1974:82, 5. pont; 2017. június 22-i E.ON Biofor Sverige ítélet, C-549/15, EU:C:2017:490, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 62 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a közös feldolgozási eljárás szerint előállított üzemanyagok HVO-tartalmának C14 fizikai elemzésére vonatkozó olyan követelmény, mint amely a Vámkódexnek a 2019-570. sz. rendelet 3. cikkével és a vitatott körlevéllel összefüggésben értelmezett 266 quindecies. cikkéből következik, alkalmas arra, hogy közvetlenül és aktuálisan akadályozza az ezen eljárással előállított bioüzemanyagok más tagállamokból Franciaországba irányuló behozatalát.

- 63 Amint ugyanis az különösen a vitatott körlevél 114. pontjából kitűnik, ezt a követelményt kizárólag a bioüzemanyagot tartalmazó üzemanyag importjára, Közösségen belüli behozatalára és belföldi szállítására kell alkalmazni az első francia adóaktárban történő átvételkor, nem pedig – amint azt a kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza – a Franciaországban található finomítóban történő közös feldolgozási eljárás szerint előállított és e tagállamban közvetlenül szabad forgalomba bocsátott bioüzemanyagokra, amelyek nem kerültek adóaktárba.
- 64 Az említett követelmény alkalmas arra, hogy megnehezítse a Franciaországtól eltérő tagállamokból származó, ezen eljárás szerint előállított üzemanyagok francia piacra jutását, amint azt egyébként a francia kormány is elismerte a tárgyaláson, mivel ezen üzemanyagokat az e tagállamba való behozatalukat növelő költségek terhelik, amelyek nem terhelik az említett tagállamban gyártott, adóaktárba nem került, ugyanezen tagállamban közvetlenül szabad forgalomba bocsátott hasonló termékeket.
- 65 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében egy, a mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedést jelentő nemzeti intézkedést csak az EUMSZ 36. cikkben felsorolt valamely közérdeken alapuló kényszerítő ok, illetve feltétlenül érvényesítendő követelmény igazolhat. Bármelyik esetben a nemzeti intézkedésnek az arányosság elvével összhangban alkalmasnak kell lennie az általa elérni kívánt cél megvalósítására, és nem haladhatja meg az e cél eléréséhez szükséges mértéket (2018. október 4-i L.E.G.O. ítélet, C-242/17, EU:C:2018:804, 63. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 66 E tekintetben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a közös feldolgozási eljárás szerint előállított üzemanyagok C14 fizikai elemzésének követelménye a TIRIB alapjának kiszámítását teszi lehetővé, és ezáltal hozzájárul a bioüzemanyagok bekeveréséhez, és így a megújuló energiaforrásokból előállított energia felhasználásának előmozdításához, ami főszabály szerint hasznos a környezetvédelem szempontjából. Ebben az értelemben e követelmény – a 2009/28 irányelv 3. cikkének (4) bekezdésében, illetve a 2018/2001 irányelv 3. és 25. cikkében meghatározott célkitűzések folytatásaként – az üvegházhatású gázok kibocsátása csökkentése konkrét megvalósításának biztosítására irányul, amely gázok a klímaváltozás elsődleges okai közé sorolandók, és amelynek leküzdése mellett az Unió és a tagállamok elkötelezték magukat (lásd ebben az értelemben: 2018. október 4-i L.E.G.O. ítélet, C-242/17, EU:C:2018:804, 64. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 67 Hasonlóképpen, amennyiben az említett követelmény a vitatott körlevél 109., 110., 114. és 115. pontjának megfelelően arra irányul, hogy a TIRIB alapjának kiszámítása érdekében a közös feldolgozási eljárás szerint előállított üzemanyagban lévő bioüzemanyagok tényleges mennyiségének meghatározására szolgál az adóaktárban történő átvételük során, meg kell állapítani, hogy – amint azt a francia kormány is megjegyezte a tárgyaláson – ugyanezen követelmény hozzájárul az ilyen üzemanyagok előállítási láncában felmerülő csalás kockázatának megelőzéséhez. Amint ugyanis azt a kérdést előterjesztő bíróság is hangsúlyozta, az ilyen ellenőrzés lehetővé teszi egy, ezen eljárás szerint előállított üzemanyagtételben lévő HVO tényleges mennyiségének bizonyossággal történő megismerését, és ennél fogva a TIRIB pontos kiszámítását.
- 68 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlata értelmében a környezet védelmére, valamint a csalás elleni küzdelemre irányuló cél igazolhatja az Unión belüli kereskedelem akadályozására alkalmas nemzeti intézkedéseket, feltéve hogy ezen intézkedések arányosak az általuk elérni kívánt céllal (2018. október 4-i L.E.G.O. ítélet, C-242/17, EU:C:2018:804, 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 69 Azt kell tehát megvizsgálni, amint az a jelen ítélet 63. pontjából is következik, hogy egy, az alapügyben szereplőhöz hasonló nemzeti szabályozás megfelel-e az arányosság elvéből fakadó követelményeknek, tehát alkalmas-e az általa elérni kívánt jogszerű cél megvalósítására, és szükséges-e ahhoz (2018. október 4-i L.E.G.O. ítélet, C-242/17, EU:C:2018:804, 68. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 70 A vitatott körlevélben említett C14 fizikai elemzésnek az e célok elérésére való alkalmasságát illetően meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság szerint a tudományos ismeretek jelenlegi állása szerint nem létezik más olyan vizsgálati módszer, amely lehetővé tenné a közös feldolgozási eljárás szerint előállított üzemanyagok valós, a HVO-khoz hasonló ún. „bioalapú” molekulatartalmának meghatározását.
- 71 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a 2023/1640 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke azt írja elő, hogy a C14 fizikai elemzés, bár nem ez az egyetlen módszer a közös feldolgozási eljárás szerint előállított üzemanyag biogéntartalmának meghatározására, legalább is kiegészítő ellenőrzési módszernek minősül, ha az érintett gazdasági szereplő más módszereket alkalmaz.
- 72 Úgy tűnik tehát, hogy az ezen elemzés elvégzésére vonatkozó követelmény alkalmas a jelen ítélet 66. és 67. pontjában meghatározott célok elérésére.
- 73 Ugyanakkor emlékeztetni kell arra is, hogy valamely korlátozó intézkedést csak akkor lehet alkalmasnak tekinteni a megvalósítani kívánt célkitűzés elérésére, ha azt valóban koherens és szisztematikus módon kívánja elérni (2015. december 23-i Scotch Whisky Association és társai ítélet, C-333/14, EU:C:2015:845, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 74 Márpedig az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a C14 fizikai elemzésének követelménye a megújuló energiaforrásokból előállított energia felhasználásának előmozdítására irányuló átfogóbb jellegű politika részét képezi. Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információk alapján úgy tűnik, hogy ezen elemzés alkalmazása nem szükséges egyrészt valamely, Franciaország területén található finomítóban végzett közös feldolgozási eljárás szerint előállított azon bioüzemanyagok esetében, amelyeket e tagállamban közvetlenül az üzemből kiléptetve bocsátottak szabad forgalomba anélkül hogy azok adóraktárba kerültek volna, másrészt pedig amennyiben a közlekedéstől eltérő ágazatokban az export vagy a szabad forgalomba bocsátás bioüzemanyag-tartalmának az érintett létesítményben vagy üzemben történő havi átlagos bioüzemanyag-bekeverés alapján történő értékeléséről van szó.
- 75 E körülmények között, amint arra a főtanácsnok is rámutatott indítványának 100. és 102. pontjában, a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálat fenntartásával, egy ilyen követelmény nem tűnik alkalmasnak a kitűzött célok megvalósításának biztosítására, mivel nem igazán felel meg annak a törekvésnek, hogy azokat koherens és szisztematikus módon kell elérni.
- 76 Mivel a francia kormány mind írásbeli észrevételeiben, mind a tárgyaláson azt állította, hogy a francia jog valójában nem ír elő eltérő bánásmódot a bioüzemanyagok tekintetében azok származása alapján, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság feladata, hogy az uniós bíróságok és a nemzeti bíróságok hatáskörmegosztásának keretén belül azt az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban meghatározott ténybeli és szabályozási háttérrel vegye figyelembe, amelybe az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések illeszkednek. Így az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet nem lehet a nemzeti jognak a tagállami kormány által hivatkozott értelmezésére tekintettel vizsgálni (2021. április 15-i État belge [Az átadásra vonatkozó határozatot követő tények] ítélet, C-194/19, EU:C:2021:270, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 77 A fenti indokokra figyelemmel a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 34. cikket úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes egy olyan tagállami szabályozás, amely a bioüzemanyagok hozzáadását célzó ösztönző adó kiszámítása érdekében a közös feldolgozási eljárás szerint előállított üzemanyagok bioüzemanyag (HVO)-tartalma C14 fizikai vizsgálatát írja elő az utóbbiaknak az e tagállam első adóraktárában történő átvételekor, ha ezeket az üzemanyagokat egy másik tagállamban található olyan üzemben állítják elő, amely a Bizottság által a 2009/28 irányelv 18. cikkének (4) bekezdése és a 2018/2001 irányelv 30. cikkének (4) bekezdése alapján teljes körűnek elismert önkéntes tömegmérlegrendszert alkalmaz, miközben az ezen eljárással az első tagállamban előállított üzemanyagokat nem kell ilyen vizsgálatnak alávetni, amennyiben azokat közvetlenül az üzemből való kiléptetéskor bocsátják szabad forgalomba, és az előbbi tagállam hatóságai elfogadják, hogy az ezen adóhoz hozzárendelhető bioüzemanyag-tartalomnak az üzemből vagy a nemzeti adóraktárból való kilépéskor történő meghatározásához az érintett raktár vagy üzem havi átlagos bekeverése alapján kell megállapítani az export vagy a szabad forgalomba bocsátás tárgyát képező üzemanyag bioüzemanyag-tartalmát a közlekedéstől eltérő ágazatokban.

A költségekről

- 78 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1513 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról, valamint a 2001/77/EK és a 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. április 23-i 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 17. és 18. cikkét, valamint a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv 29. és 30. cikkét

a következőképpen kell értelmezni:

az e cikkekben előírt tömegmérleg-ellenőrzési rendszer és az önkéntes nemzeti vagy nemzetközi rendszerek célja az alapanyagok és bioüzemanyagok, valamint azok keverékei fenntarthatóságának értékelése és igazolása, és nem a közös feldolgozási eljárás szerint előállított üzemanyagokban található, megújuló energiaforrásokból előállított energia részaránya értékelésének keretbe foglalása.

- 2) Az EUMSZ 34. cikket

a következőképpen kell értelmezni:

azzal ellentétes egy olyan tagállami szabályozás, amely a bioüzemanyagok hozzáadását célzó ösztönző adó kiszámítása érdekében a közös feldolgozási eljárás szerint előállított üzemanyagok bioüzemanyag (HVO)-tartalma C14 fizikai vizsgálatát írja elő az utóbbiaknak az e tagállam első adóraktárában történő átvételekor, ha ezeket az

üzemanyagokat egy másik tagállamban található olyan üzemben állítják elő, amely az Európai Bizottság által a 2009/28 irányelv 18. cikkének (4) bekezdése és a 2018/2001 irányelv 30. cikkének (4) bekezdése alapján teljes körűnek elismert önkéntes tömegmérlegrendszer alkalmaz, miközben az ezen eljárással az első tagállamban előállított üzemanyagokat nem kell ilyen vizsgálatnak alávetni, amennyiben azokat közvetlenül az üzemből való kiléptetéskor bocsátják szabad forgalomba, és az előbbi tagállam hatóságai elfogadják, hogy az ezen adóhoz hozzárendelhető bioüzemanyag-tartalomnak az üzemből vagy a nemzeti adóraktárból való kilépéskor történő meghatározásához az érintett raktár vagy üzem havi átlagos bekeverése alapján kell megállapítani az export vagy a szabad forgalomba bocsátás tárgyát képező üzemanyag bioüzemanyag-tartalmát a közlekedéstől eltérő ágazatokban.

Aláírások